

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2020-12-15
Stockholm

Mål nr
M 4075-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-03-23 i mål nr M 437-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

Motpart

SH

SAKEN

Förbud att släppa ut avloppsvatten till avloppsanläggning på fastigheten X i Eskilstuna kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommuns beslut den 17 juni 2019, ärende nr MHA-MRN.2019.601 med den ändringen att förbudet ska börja gälla den 31 augusti 2021.

Dok.Id 1650738

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens förbud att släppa ut avloppsvatten på den aktuella fastigheten och har till grund för överklagandet anfört i huvudsak detsamma som i underinstanserna.

SH har beretts tillfälle att yttra sig men inte avhörts.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Även om det skulle finnas ett äldre tillstånd från 1975 hindrar detta inte att det nu ställs ytterligare krav angående utsläppen från denna anläggning (jfr. rättsfallet MÖD 2003:134).

Utsläpp av avloppsvatten är miljöfarlig verksamhet och avloppsvattnet ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras (se 9 kap. 1 § första stycket 1, 2 § första stycket 1 och 7 § miljöbalken). Det är den som släpper ut avloppsvattnet som har bevisbördan för att anläggningen uppfyller miljöbalkens krav på rening.

Även med utgångspunkt i de uppgifter om avloppsanläggningens utförande som **SH** själv har lämnat, bedömer Mark- och miljööverdomstolen det som uppenbart att anläggningen inte uppfyller miljöbalkens krav på avledning och rening av avloppsvatten. Ett förbud mot utsläpp kan inte anses vara mer ingripande än vad som är motiverat (26 kap. 9 § första och andra stycket miljöbalken). Överklagandet ska därför bifallas och nämndens beslut fastställas med den ändringen att förbudet ska träda i kraft den 31 augusti 2021.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, tekniska rådet Mikael Schultz, hovrättsrådet Ralf Järtelius, referent, och hovrättsassessorn Erik Stålhammar.

Föredragande har varit Anna Nordenskjöld.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2020-03-23
meddelad i
Nacka

Mål nr M 437-20

PARTER

Klagande
SH

Motpart

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut den 13 december 2019 i ärende nr 505-6072-2019, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Förbud att släppa ut avloppsvatten till avloppsanläggning på fastigheten X i Eskilstuna kommun

DOMSLUT

Med ändring av länsstyrelsens beslut undanröjer mark- och miljödomstolen Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommuns beslut den 17 juni 2019, ärende nr MHA-MRN.2019.601, och återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning.

YRKANDEN M.M.

SH har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommuns (nämnden) beslut. Till stöd för sitt yrkande har hon i huvudsak fört fram följande. Slamavskiljare och reningssteg kan kontrolleras i samband med slamtömning. Enligt slambilschauffören finns det en tre kubikmeter stor brunn med slamavskiljare och T-rör, som leder vidare till en reningsbrunn med två stycken dräneringsslangar. Alla brunnar har hela lock. Avloppet innebär ingen olägenhet för människors hälsa och uppfyller miljöbalkens krav.

SH har gett in en vittnesattest från slambilschauffören HL.

Nämnden har motsatt sig ändring av det överklagade beslutet och har i huvudsak fört fram samma skäl som hos länsstyrelsen, med följande tillägg. Slambilschaufförens jobb är att tömma avloppsanläggningar och han är därför inte behörig att göra en bedömning av om avloppsanläggningen uppfyller tillämpliga krav.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår, utöver vad som anges nedan, av länsstyrelsens beslut.

Avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras (se 9 kap 7 § miljöbalken). För att detta krav ska följas kan tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får dock inte tillgripas (se 26 kap. 9 § miljöbalken). Den som släpper ut avloppsvattnet har som utgångspunkt bevisbördan för att anläggningen uppfyller miljöbalkens krav på rening (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens avgörande MÖD 2015:1).

Av handlingarna i målet framgår att nämnden utförde en inspektion av avloppsanläggningen den 17 mars 2014, dvs. över fem år innan beslutet om att förbjuda utsläpp av avloppsvatten fattades. Vid platsbesöket konstaterades att det fanns en slamavskiljare, men att det var osäkert om det fanns någon efterföljande rening. I sina överklaganden till länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen har SH beskrivit den efterföljande reningen och inkommit med bevisning rörande avloppsanläggningens funktion och skick, vilken ger visst stöd för att det finns någon form av reningssteg.

Det är förvisso så att SH har bevisbördan för att anläggningen uppfyller miljöbalkens krav på rening. Med hänsyn till den mycket långa tid sedan nämndens inspektion och det faktum att SH presenterat viss ny utredning om avloppsanläggningens funktion och skick anser dock mark- och miljödomstolen att det inte på befintlig utredning går att säga ett förbud mot utsläpp av avloppsvatten – som är en ingripande åtgärd – är miljömässigt motiverat. Som ovan angivits får inte mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet tillgripas. Det kan i vissa fall exempelvis räcka med att förelägga en innehavare av en avloppsanläggning att vidta vissa åtgärder under viss tid och därmed ge denne möjlighet att visa att anläggningen fungerar på ett till-fredsställande sätt. För att kunna göra en riktig bedömning av vilka åtgärder som krävs i detta fall krävs ytterligare utredning. Nämndens beslut att förbjuda utsläpp av avloppsvatten ska därför undanröjas och målet återförvisas dit för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (MMD-02)

Överklagande, med hänsyn till mellankommande helgdag, senast den 14 april 2020.

Frida Camber

Ulrika Haapaniemi

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Frida Camber, ordförande, och tekniska rådet Ulrika Haapaniemi. Föredragande har varit tingsnotarien Hanna Wallin.